

از برجک‌های سیم خاردار در تهران تا تغییر چهره میدان‌های تاریخی رشت و اصفهان؛ نمادهای جنگی چه بر سر فضاهای عمومی می‌آورند؟

شهرها به‌مثابه میدان نبرد

احتمالی امواج صوتی بر تزیینات تاریخی هشدار داد. این اتفاق نمونه‌ای از تعارض میان استفاده مناسبتی از فضای تاریخی و ضرورت حفاظت از آن است. میراث فرهنگی فقط دیوار و کاشی نیست. منظر بنا، سکوت نسبی، امکان تماشای معماری و تجربه حضور در فضای تاریخی نیز بخشی از ارزش آن محسوب می‌شوند.

در شیراز نیز شهرداری در خرداد ۱۴۰۵ از اجرای فضاسازی گسترده در میدان‌ و معابر اصلی با رویکرد مذهبی و مقاومت خبر داد. این اقدامات در شهرهای مختلف شکل یکسانی ندارند، اما از افزایش نقش بر نامه‌های رسمی در تعیین ظاهر فضاهای عمومی حکایت می‌کنند.

از شهروند تا تماشاگر یک روایت

استیون گراهام، پژوهشگر مطالعات شهری، در کتاب «شهرهای تحت محاصره» و مقاله «شهرها به‌مثابه میدان نبرد»، مفهوم «نظامی‌گری شهری جدید» را مطرح می‌کند. او توضیح می‌دهد چگونه منطق امنیتی و نظامی می‌تواند به‌تدریج وارد ساختار مدیریت، معماری و زندگی روزمره شهرها شود.

از نگاه گراهام، یکی از جنبه‌های مهم نظامی‌شدن شهرها، عادی‌شدن منطق جنگ و امنیت در زندگی روزمره است. روندی که در آن مرز میان فضای غیر نظامی و فضای نظامی به‌تدریج کمرنگ می‌شود. در این وضعیت، خیابان‌ها و میدان‌ها دیگر فقط محل رفت‌وآمد، معاشرت و زندگی شهروندان نیستند، بلکه ممکن است همچون فضاهایی نیازمند مراقبت، کنترل و آمادگی دائمی برای مقابله با تهدید تعریف شوند. با چنین نگاهی، مسئله بر جک‌ها و سیم‌خاردارهای شهری صرفا تغییر ظاهر خیابان‌ها نیست، بلکه تغییر معنایی است که شهر و فضای عمومی برای ساکنانش پیدایمی‌کند.

پیامداین تغییرات فقط بصری نیست. شهری که در آن نشانه‌های جنگ و آماده‌باش حضور پررنگ دارند، ممکن است برای بخشی از ساکنان احساس ناامنی را تشدید کند.

مسئله دیگر، حق شهروندان نسبت به فضاهای عمومی است. چه کسی تصمیم می‌گیرد یک میدان تاریخی با چه تصویری پوشانده شود؟ سازه‌ها با چه بودجه‌ای ساخته می‌شوند؟ چه مدت باقی می‌مانند و چه ارزیابی‌ای از آثار اجتماعی و بصری آنها انجام شده‌است؟

اگرمیداشت قربانیان جنگ حفظ حافظه تاریخی ضرورتی قابل دفاع است، اما این هدف لزوما نیازمند تبدیل میدان‌ها به فضاهای یادآور یادگان و سنگر نیست. شهرها باید بتوانند هم تاریخ جنگ را روایت کند و هم جایی برای فراغت، آرامش و زندگی روزمره باقی بماند.

اما بر جک فلزی در تهران، صرف‌نظر از کارکرد واقعی‌اش، تصویری گویا از یک پرسش بزرگ‌تر است: اگر شهر مدام به ساکنانش پیام آماده‌باش بدهد، آنها چه زمانی فرصت می‌کنند دیوار احساس کنند در خانه خود زندگی می‌کنند؟ شهر فقط مکانی برای نمایش اقتدار نیست. خیابان‌ها و میدان‌های آن بخشی از زندگی و حافظه مشترک شهروندان‌اند. در بست‌ها می‌توان پرچید، بنرها را پایین آورد و سلازها را جابه‌جا کرد، اما بازگرداندن احساس تعلق به فضایی که به‌تدریج از زندگی معمول مردم فاصله گرفته، به‌همین سادگی نخواهد بود.

۳ روز رخ دهد. توانایی بیماری‌زایی این نوع طاعون هم بسیار بالاست، بنابراین نقش واکنش سریع در کنترل بیماری بسیار حیاتی است.»

غربالگری مسافران ورودی از روسیه و آسیای مرکزی جدی گرفته شود

این متخصص درباره ویژگی بیماری بیان می‌کند: «طاعون انواعی دارد که خطرناک‌ترین نوع آن طاعون ربوی است. دوره نهفتگی بیماری کوتاه‌تر بین ۳ تا ۱۰ روز است و پیشرفت سریع همراه با تب، سردرد، تنگی نفس، ضعف شدید و درد شدید قفسه سینه‌است. سازمان جهانی بهداشت این مورد را در سطح هشدار پایین برای روسیه و جهان تعریف کرده است. بیماری از طریق دراپلت و تنفس از شخصی به شخص دیگر و مستقیما منتقل می‌شود. نزدیکان بیمار و کارکنان بهداشت درمانی در معرض خطر بالای ابتلا هستند. در حال حاضر هیچ واکسن کاملاً تایید شده برای عموم مردم وجود ندارد و گاه برای افراد در معرض خطر برخی واکسن‌ها که در مراحل کار آزمایشی را طی می‌کنند ممکن است استفاده شود.»

سوری می‌گوید: «علاوه بر بیمار یابی و درمان سریع مبتلایان، ایزولاسیون مبتلایان با تهویه منفی، محدودیت شدید تماس و فاصله مناسب اجتماعی، استفاده از ماسک صورت مناسب، قرنطینه‌های محل بروز بیماری، کنترل شدید سفر و تردد، مهم هستند. قوا توصیه می‌شود مسئولان بهداشتی کشور، غربالگری مسافران ورودی به کشور به ویژه از کشور روسیه و کشور های آسیای مرکزی را جدی بگیرند، تیم‌های واکنش سریع فعال شوند، اتاق‌های قرنطینه در مرزهای ورودی در نظر گرفته شود، بیمارستان‌ها آمادگی داشته باشند و مردم برای پیشگیری و کنترل بیماری آموزش ببینند.»

این اپیدمیولوژیست ادامه می‌دهد: «گرچه سازمان جهانی بهداشت خطر رخداد یک پاندمی بزرگ و پیش‌رونده مانند کووید ۱۹ را پایین ارزیابی کرده ولی کشورهای همسایه از جمله ایران باید مستحاط را بسیار جدی بگیرند تا بیماری کاملاً کنترل شود.

دوره پنهان گونه بیماری که ویژگی دوپهلوی را جایگزیر از گسترش بیماری را یعنی علامت بیماری سریع به پدیداری می‌شود و مبتلایان کمتر فرصت انتشار بیماری را پیدا می‌کنند ولی فرصت شناسایی و فرصت درمان بیماری کوتاه است و احتمالاً مرگ در مبتلایان بالا خواهد بود، در این شرایط آمادگی نظام بهداشتی درمانی برای پیشگیری از گسترش بیماری و اپیدمی بسیار مهم‌است.»

سوری به خبر آنلاین می‌گوید: «برخی می‌گویند موضوع طاعون در روسیه سیاسی است، واقعا هم ممکن است مسئله سیاسی باشد، ولی در اپیدمی‌های تهدید کننده مثل طاعون، فرض بر صحت ماجراست مگر خلافت ثابت شود. وزارت بهداشت لااقل با شفاف سازی و مستندات کافی باید بگوید که خطر این بیماری برای مردم کشور مان تا چه حدی است؟ چه مستنداتی برای سیاسی بودن موضوع در اختیار دارد؟ حتی اگر یک درصد هم ماجرا درست باشد، قبول این مقدار خطر برای مردم فاجعه‌بار خواهد آورد، اگر به شما بگویند خطر سقوط هواپیمادر کشور یک درصد است، آیا شما می‌پذیرید سوار هواپیمای شوید؟ یک درصد یعنی از هر ۱۰۰ هواپیما که در روز پرواز می‌کند، یکی سقوط می‌کند؟ این یعنی فاجعه. اپیدمی طاعون در قرن ۱۴ تا ۲۰۰ میلیون نفر از مردم جهان را کشت و حدود نیمی از جمعیت اروپا به کام مرگ کشاند، صد البته که امروزه وضعیت مقابله با این بیماری بهبود یافته و ما منتظر فاجعه مشابه مرگ سیاه‌قرن ۱۴ نیستیم، ولی نمی‌توان تهدید کننده بودن اپیدمی را انکار کرد.»

این اپیدمیولوژیست ادامه می‌دهد: «مرز بین بیم و امید در اپیدمی‌ها بسیار باریک است. در این موارد ما نباید در جامعه التهاب کاذب ایجاد کنیم و با ترساندن مردم وضعیت را بدتر و کنترل آن را سخت‌تر کنیم و از طرفی حق نداریم امید کاذب ایجاد کرده و به ویژه مسئولان سلامت را نسبت به خطر بالقوه اپیدمی بی‌حس و بی تفاوت کنیم.»

نیاید تجربه کرونا تکرار شود

سوری با اشاره به ضرورت آمادگی در برابر اپیدمی‌ها بیان می‌کند: «آمدگی و واکنش سریع بهداشت و درمان برای مقابله با طاعون ربوی بسیار مهم‌است تا بالای کووید ۱۹ که تا چند ماه پس از ورود و گسترش بیماری در کشور انکار می‌شد، بر سر مردم نیاید. بگویند نگفتیم، آن زمان هر چه گفتیم گوش نکردند و سبک انگاشتند تا آنچه نباید بشود اتفاق افتاد و هزینه سنگین جانی و اقتصادی به مردم و کشور تحمیل شد، پیشنهاد می‌کنم همکاران محترم در وزارتخانه لااقل در مورد اقدامات صورت گرفته و در حال انجام در این مورد (طاعون) اطلاع رسانی کنند تا سوء تفاهم نبود.»

او ادامه می‌دهد: «متأسفانه خبرهای شفاف از روسیه در مورد بیماری گزارش نشده است و ممکن است خطر بالقوه اپیدمی و پاندمی بالاتر از آنچه فرض می‌شود باشد. بیماری را آنتی بیوتیک درست‌قابل درمان است ولی بدون درمان مناسب و بموقع میزان کشندگی تقریباً ۱۰۰ درصد است و مرگ می‌تواند بین یک تا

سوری به خبر آنلاین می‌گوید: «برخی می‌گویند موضوع

طاعون در روسیه سیاسی است، واقعا هم ممکن است مسئله سیاسی باشد، ولی در اپیدمی‌های تهدید کننده مثل طاعون، فرض بر صحت ماجراست مگر خلافت ثابت شود. وزارت بهداشت لااقل با شفاف سازی و مستندات کافی باید بگوید که خطر این بیماری برای مردم کشور مان تا چه حدی است؟ چه مستنداتی برای سیاسی بودن موضوع در اختیار دارد؟ حتی اگر یک درصد هم ماجرا درست باشد، قبول این مقدار خطر برای مردم فاجعه‌بار خواهد آورد، اگر به شما بگویند خطر سقوط هواپیمادر کشور یک درصد است، آیا شما می‌پذیرید سوار هواپیمای شوید؟ یک درصد یعنی از هر ۱۰۰ هواپیما که در روز پرواز می‌کند، یکی سقوط می‌کند؟ این یعنی فاجعه. اپیدمی طاعون در قرن ۱۴ تا ۲۰۰ میلیون نفر از مردم جهان را کشت و حدود نیمی از جمعیت اروپا به کام مرگ کشاند، صد البته که امروزه وضعیت مقابله با این بیماری بهبود یافته و ما منتظر فاجعه مشابه مرگ سیاه‌قرن ۱۴ نیستیم، ولی نمی‌توان تهدید کننده بودن اپیدمی را انکار کرد.»

این اپیدمیولوژیست ادامه می‌دهد: «مرز بین بیم و امید در اپیدمی‌ها بسیار باریک است. در این موارد ما نباید در جامعه التهاب کاذب ایجاد کنیم و با ترساندن مردم وضعیت را بدتر و کنترل آن را سخت‌تر کنیم و از طرفی حق نداریم امید کاذب ایجاد کرده و به ویژه مسئولان سلامت را نسبت به خطر بالقوه اپیدمی بی‌حس و بی تفاوت کنیم.»

سوری به خبر آنلاین می‌گوید: «برخی می‌گویند موضوع

تجربه کرونا در باره طاعون تکرار نشود!

رسمی از سازمان جهانی بهداشت یا مراجع ذی صلاح درباره این پرونده در ریافت نکرده است. با این حال، انتشار گزارش‌های ضدوقیض درباره منشأ بیماری و احتمال تماس افراد با عامل طاعون، ضرورت اطلاع‌رسانی دقیق و آمادگی نظام سلامت را برجسته کرده است.

مسئله طاعون در روسیه سیاسی است؟

در همین باره حمید سوری، متخصص اپیدمیولوژی، با تأکید بر اینکه نباید گزارش‌های مربوط به یک بیماری خطرناک را بیش از روشن شدن واقعیت نادیده گرفت بر ضرورت پایش مسافران ورودی، آمادگی مراکز درمانی و واکنش سریع تأکید می‌کند. به گفته او، هر چند خطر همه‌گیری گسترده طاعون در ارزیابی‌های موجود پایین عنوان شده، «حتی اگر احتمال خطر یک درصد باشد، باید آن را جدی گرفت» و تا زمان روشن شدن ابعاد ماجرا، آمادگی و شفافیت مسئولان اهمیت اساسی دارد.

سعیده علیپور

بر جکی فلزی با اتاکی در ارتفاع، راه پله‌ای باریک و حصاری از سیم خاردار؛ سازه‌ای که بیشتر به پاسگاه‌های مرزی و محوطه‌های نظامی شباهت دارد تا فضای عمومی یک کلان‌شهر. اما حالا چنین برجک‌هایی در برخی چهارراه‌ها و میدان‌های تهران، در میان ساختمان‌ها و هیاهوی زندگی روزمره شهر قد برافراشته‌اند. هنوز مشخص نیست این سازه‌ها دقیقاً با چه هدفی نصب شده‌اند، چه نهادی مسئول نصب آنهاست و آیا کارکردی عملیاتی دارند یا صرفاً نمادین هستند. با این حال، فارغ از کارکرد واقعی آنها، پرسش مهم‌تر شاید این باشد که چنین سازه‌هایی در قلب شهر چه پیامی به شهروندان منتقل می‌کنند؟

تصویر بر جک در شبکه‌های اجتماعی با واکنش‌های نگران‌کننده‌ای نیز همراه شده است. یکی از کاربران با اشاره به احتمال وجود اهداف پنهان در پشت نصب چنین سازه‌هایی، از تعبیر «سب‌های تروا» استفاده کرده است. همین واکنش نشان می‌دهد سازه‌ای که ممکن است از نگاه طراحانش نماد اقتدار یا آمادگی باشد، می‌تواند از نگاه برخی شهروندان معنای دیگری پیدا کند؛ نشانه‌ای از تهدید، مراقبت و تداوم وضعیت اضطراری.

در ماه‌های اخیر، تغییر چهره فضاهای عمومی به تهران محدود نمانده است. میدان‌های تاریخی و خیابان‌های اصلی شهر با بیش از گذشته زیر تصاویر بزرگ، داربست‌ها، پرچم‌ها و سازه‌های مناسبتی قرار گرفته‌اند. در شهری مانند رشت، میدان تاریخی شهرداری با انبوه نمادهای مرتبط با جنگ تغییر چهره داده و در اصفهان، استفاده از میدان نقش جهان برای برنامه‌های رسمی، نگرانی‌هایی در خصوص حفاظت از میراث تاریخی ایجاد کرده است. این تغییرات، پرسشی فراتر از زیبایی‌یازشتی چندسازه مطرح می‌کند: آیا شهرها به‌تدریج در حال از دست‌دادن بخشی از هویت مدنی و اجتماعی خود هستند؟

در واقع سایه جنگ در کشور تنها به گرانی اقلام و خم‌شدن کمر شهروندان زیر بار مشکلات مالی محدود نیست. آنها حتی در حوزه بصری هم با فقری روزافزون مواجه‌اند.

بر جک‌هایی که به شهر پیام آماده‌باش می‌دهند

تهران پیش از این نیز میدان‌ها و خیابان‌های خود را در اختیار نمایش پیام‌های سیاسی و نظامی قرار داده بود. دیوارنگارهای میدان فلسطین با تصاویر موشک‌ها و پیام‌های هشدارآمیز درباره اسرائیل از نمونه‌های شناخته‌شده این رویکرد هستند. در آذر

در ماه‌های اخیر، تغییر چهره فضاهای عمومی به تهران محدود نمانده است.

میدان‌های تاریخی و خیابان‌های اصلی شهرهای بیش از گذشته زیر تصاویر بزرگ، داربست‌ها، پرچم‌ها و سازه‌های مناسبتی قرار گرفته‌اند. در شهری مانند رشت، میدان تاریخی شهرداری با انبوه نمادهای مرتبط با جنگ تغییر چهره داده و در اصفهان، استفاده از میدان نقش جهان برای برنامه‌های رسمی، نگرانی‌هایی در خصوص حفاظت از میراث تاریخی ایجاد کرده است

رئیس دانشگاه تهران خبر داد؛

اخراج دو دانشجو و تعیین تکلیف ۲۲ پرونده انضباطی دانشجویان

رئیس دانشگاه تهران از اخراج دو دانشجو و تعیین تکلیف ۲۲ پرونده انضباطی دانشجویان در این دانشگاه خبر داد. به گزارش ایسنا، محمدحسین امید گفت:

برای دو دانشجویی که در ماجرای آتش‌زدن پرچم نقش داشتند، حکم اخراج صادر شده و سایر احکام عمدتاً در حد تذکر و توبیخ بوده‌است و ی افزود: همه دانشجویانی که از حوالی دی‌ماه به بعد در جریان اتفاقات بازداشت‌شده بودند، با پیگیری دانشگاه آزاد شده‌اند و بر اساس اطلاعات فعلی، هیچ دانشجوی دانشگاه تهران در بازداشت نیست. امید همچنین از تدوین و ابلاغ آیین‌نامه «تالار گفت‌وگو» خبر داد و گفت: امکان برگزاری این گفت‌وگوها از هم‌کنون برای دانشجویان فراهم شده‌است. وی تأکید کرد: گفت‌وگوها باید در چارچوب مشخص برقرار شود، حرمت افراد حفظ شود و مسائل غیر اخلاقی در این فضا مطرح نشود.

■ ■ ■

۷ جان‌باخته و ۱ مفقود بر اثر سیلاب و رعدوبرق در کشور

سخنگوی سازمان مدیریت بحران کشور از وقوع سیلاب در پنج استان و جان‌باختن هفت نفر بر اثر سیلاب و رعدوبرق خبر داد. به گزارش تسنیم، امیدمحر می‌گفت: در استان‌های گلستان، مازندران، سمنان، اردبیل و خراسان شمالی سیلاب جاری شده و تاکنون چهار نفر بر اثر سیلاب و سه نفر نیز بر اثر رعدوبرق جان خود را از دست داده‌اند. همچنین دو نفر در استان گلستان همچنان مفقود هستند. به گفته سخنگوی سازمان مدیریت بحران، از ابتدای سال آبی تاکنون چهار مورد از جان‌باختگان سیلاب مربوط به استان گلستان بوده است. در استان اردبیل نیز تلفات شدن ۷۵ آس دام بر اثر شرایط جوی و سیلاب گزارش شده‌است. وی افزود: از ابتدای امسال تاکنون ۳۵ سیلاب خسارت‌زا در نقاط مختلف کشور رخ داده و دستگاه‌های امدادی و اجرایی در مناطق در معرض خطر در آماده‌باش قرار دارند. سخنگوی سازمان مدیریت بحران کشور تأکید کرد: بر اساس پیش‌بینی‌هایی بارش‌های دوماه آینده نیز ادامه خواهد داشت و بیشترین شدت آن در استان‌های واقع در حاشیه رشته‌کوه زاگرس پیش‌بینی شده‌است.

■ ■ ■

ثبت بیش از ۲۳ هزار تصادف موتورسیکلت در تهران طی نیمه نخست سال؛ ۱۷۸ موتورسوار به خانه بازنگشتند

رئیس پلیس راهور تهران بزرگ از ثبت بیش از ۲۳ هزار تصادف مرتبط با موتورسیکلت‌سواران در نیمه نخست سال ۱۴۰۵ خبر داد و گفت: در این حوادث ۱۷۸ نفر جان خود را از دست داده‌اند. به گزارش ایسنا، ابوالفضل موسوی پور اضافه کرد: در شش ماهه نخست امسال در مجموع ۲۳ هزار و ۱۷۸ فقره تصادف موتورسیکلت در تهران به ثبت رسیده‌است که ۱۷۸ مورد آن منجر به فوت شده‌است. رئیس پلیس راهور تهران بزرگ افزود: در همین بازه زمانی ۹ هزار و ۸۶ فقره تصادف جرحی مربوط به موتورسیکلت‌سواران رخ داده و ۱۳ هزار و ۹۱۴ فقره تصادف نیز خسارتی بوده‌است. بر اساس این آمار، بخش قابل توجهی از سوانح رانندگی ثبت‌شده در پایتخت به موتورسیکلت‌ها مربوط می‌شود و شمار بالای تصادفات جرحی و فوتی همچنان از چالش‌های حوزه ایمنی ترافیک تهران به شمار می‌رود. پلیس راهور در سال‌های اخیر بر رعایت مقررات از سوی موتورسیکلت‌سواران، استفاده از کلاه ایمنی، به‌ویژه از حرکات پرخطر و رعایت حق تقدم به‌عنوان عوامل مؤثر در کاهش تلفات این گروه تأکید کرده‌است.

■ ■ ■

کاهش یک میلیون مترمکعبی مصرف روزانه آب در تهران

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران از کاهش قابل توجه مصرف آب در پایتخت خبر داد و گفت: مصرف روزانه آب تهران از چهار میلیون مترمکعب به سه میلیون مترمکعب رسیده‌است. به گزارش تسنیم، محسن ارکانی اضافه کرد: در شش ماهه نخست امسال حدود ۷۰ میلیون مترمکعب کاهش مصرف آب در استان تهران ثبت شده‌است. وی افزود: کاهش مصرف شهروندان نقش مهمی در مدیریت شرایط کم‌آبی داشته و تداوم صرفه‌جویی برای عبور از تنش آبی تهران ضروری است. به گفته ارکانی، مدیریت مصرف همچنان یکی از مهم‌ترین راهکارها برای حفظ منابع محدود آب استان تهران است.

■ ■ ■

مجری مشهور «هرکس نمی‌خواد بدازه بره»، مهاجرت کرد!

محمد رضا باهنر، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام از مهاجرت زینب ابوطالبی، مجری سابق صداوسیما، خبر داد. به گزارش عصر ایران، ابوطالبی

سال ۱۳۹۸ بر برنامه «انتقام سخت» شبکه افق گفته بود: «مملکت مال حزب‌اللهی‌هاست، هر کس نمی‌خواد بدازه بره.»

باهنر گفت پس از پیگیری متوجه‌شده‌او از ایران رفته و تأکید کرد: «ماه‌به‌مر ۸ میلیون شهروند ایرانی نیاز داریم.»

■ ■ ■

رئیس مرکز آمار: جمعیت ایران حدود ۸۷ میلیون نفر است

رئیس مرکز آمار ایران اعلام کرد: برآورد فعلی جمعیت کشور حدود ۸۷ میلیون نفر است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، غلامرضا گودرزی گفت: این رقم مطابق برآوردهایی است که پیش‌تر درباره جمعیت ایران اعلام شده بود و تغییر محسوسی در برآورد کلی جمعیت کشور ایجاد نشده‌است. رئیس مرکز آمار ایران افزود: آمارهای جمعیتی بر اساس داده‌های ثبتی، برآوردهای رسمی و روندهای مربوط به تولد، مرگ و میر و مهاجرت محاسبه می‌شود. بر اساس اعلام مرکز آمار، رقم ۸۷ میلیون نفر در حال حاضر مبنای تقریبی جمعیت کشور در محاسبات و برنامه‌ریزی‌های آماری است.

■ ■ ■